

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 listopada 2017 r. (data prezentaty tut. Sądu) powód M. P. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych A. G. oraz R. G. kwoty 10.960 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 12 sierpnia 2015 r. strony zawarły umowę o roboty budowlane. 13 listopada 2015 r. pozwani odstąpili od umowy. Powód wezwał pozwanych do sporządzenia protokołu inwentaryzacji robót. Pozwani nie przystąpili do inwentaryzacji, powód samodzielnie wykonał inwentaryzację, a następnie wystawił fakturę obejmującą niezapłaconą część wynagrodzenia, jaka była mu należną po odstąpieniu od umowy. Powód wykonał, bowiem całość etapów 1-6 załącznika nr 2 harmonogram płatności. Powód wystawił w dniu 23 listopada 2015 r. fakturę VAT z terminem płatności 3 dni przypadającą na dzień 26 listopada 2015 r. i wezwał pozwanych do zapłaty (pozew k. 1-4).

W odpowiedzi na pozew pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości. Pozwani potwierdzili, iż strony zawarły w dniu 12 sierpnia 2015 r. umowę, strony ustaliły harmonogram oraz powód przystąpił do realizacji prac. Pozwani zakwestionowali doręczenie im faktury z dnia 23 listopada 2015 r. oraz wskazali, iż powód nie wzywał ich do zapłaty kwoty z ww. faktury. Pozwani wskazali, iż powód żąda zapłaty całości wynagrodzenia, pomimo, że nie zrealizował przedmiotu umowy w całości (zakończył współpracę z pozwanymi po zakończeniu 5 etapu pracy). Wskutek realizacji i postępu prac pozwani dokonali płatności gotówką na rzecz powoda, które były przez niego kwitowane i wyglądały w sposób następujący: 18.09.2015 r. – 4.000 zł, 25.09.2015 r. – 5.000 zł, 09.10.2015 r. – 5.000 zł, 19.10.2015 r. – 8.000 zł oraz 31.10.2015 r. – 7.000 zł. Po przekazaniu pieniędzy przez pozwanych powód rozliczył się gotówką na budowie z osobami, które realizowały prace. Po zakończeniu 5 etapu pracy okazało się, że na piętrze zostały źle zrealizowane prace budowlane, polegające na złym wybudowaniu ściany, wskutek czego pozwani niepotrzebnie ponieśli koszt nadproży i wykorzystania stali. W ocenie pozwanych, powód zrealizował prace zw. z ww. ścianą w sposób niezgodny z dokumentacją projektową, wiedzą i sztuką budowlaną oraz w sposób uwidaczniający brak zachowania najwyższej staranności, do której się zobowiązał w umowie. Na początku listopada 2015 r. na spotkaniu z powodem pozwani zakomunikowali powodowi, iż chcą zakończyć współpracę. Wobec powyższego w dniu 5 listopada 2015 r. pozwani wysłali powodowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Począwszy od dnia 5 listopada 2015 r. pozwani realizowali dalsze prace budowlane bez udziału powoda przy pomocy podwykonawców powoda (odpowiedź na pozew k. 45-47).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 sierpnia 2015 r. powód M. P., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...), jako wykonawca, zawarł z pozwanymi A. G. i R. G., jako zamawiającymi umowę nr (...) o wykonanie prac budowlanych w budynku nr (...) przy ul. (...) w N.. Szczegółowy zakres przedmiotu umowy określał załącznik nr 1 (projekt architektoniczno – budowlany) do umowy oraz załącznik nr 2 (harmonogram robót) (§ 1 pkt 1-2).

Wykonawca zobowiązał się do wykonania prac będących przedmiotem umowy zgodnie z jej postanowieniami, prawem budowlanym, dokumentacją techniczną, warunkami umowy, warunkami pozwolenia na budowę, zasadami sztuki budowlanej i wiedzy technicznej w zakresie określonym w załączniku nr 2. Wykonawca był zobowiązany do wykonania wszelkich czynności i zobowiązań wynikających z niniejszej umowy z zachowaniem najwyższej zawodowej staranności, zgodnie z projektem organizacji robót i wyznaczonym harmonogramem. W trakcie wykonywania robót wykonawca miał obowiązek stosować do uwag i wskazówek kierownika budowy oraz zamawiającego. Strony postanowiły, iż wykonawca poniesie pełną odpowiedzialność za fachowe, zgodnie z normami i warunkami wykonywania i odbioru robót budowlanych, wykonanie powierzonego zakresu prac. W przypadku uchybienia tym wymogom z winy wykonawcy, wykonawca zobowiązał się do usunięcia na własny koszt wadliwie wykonanych elementów oraz poniesienia pełnych kosztów powtórnego ich wykonania (§ 3 pkt 1-3 oraz pkt 7).

Wprowadzenie wykonawcy na budowę miało nastąpić protokolarnie z udziałem zamawiającego w dniu 7 września 2015 r. Termin końcowy strony ustaliły na dzień 22 listopada 2015 r. (§ 4 pkt 1 i 3). Zgodnie z § 5 pkt 1 umowy za zgodne z umową wykonanie przedmiotu umowy, wykonawca otrzyma wynagrodzenie zgodnie z harmonogramem płatności. Wskazane wynagrodzenie zostanie podwyższone o podatek VAT w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury. Strony ustaliły, iż orientacyjnie wynagrodzenie wykonawcy wyniesie 53.000 zł netto + podatek VAT. Powyższe wynagrodzenie nie uwzględniało robót dodatkowych potrzebnych do wykonania oferowanego zadania, a nieujętych w wycenie (§ 5 pkt 2-3). Zapłata wynagrodzenia za wykonane i po zatwierdzeniu prawidłowości wykonanych prac odbyć się miało na podstawie faktur VAT wystawianych po wykonaniu kolejnych etapów prac określonych w harmonogramie – załącznik nr 2. Termin zapłaty faktury ustala się na 3 dni robocze od daty doręczenia faktury zamawiającemu wraz z dokumentami rozliczeniowymi (§ 6 pkt 1). Zamawiającemu przysługiwało uprawnienie do natychmiastowego odstąpienia od umowy od zajęć przesłanek w razie m.in. zaniedbań ze strony wykonawcy wypełniania zapisów § 3 niniejszej umowy. Odstąpienie od umowy winno nastąpić pod rygorem nieważności w formie pisemnej w terminie 14 dni od daty zaistnienia podstawy odstąpienia. Wypowiedzenie winno zawierać uzasadnienie. W przypadku odstąpienia od umowy wykonawcę i zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe: w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy wykonawca przy udziale zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji wykonanych robót; wykonawca zabezpieczy przerwanie robót w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej strony, która odstąpiła od umowy. W sytuacji odstąpienia od umowy przez obie strony, koszty zabezpieczenia prac zostaną pokryte w częściach równych; wykonawca niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 7 dni usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wniesione (§ 8 pkt 1 lit d, pkt 3-4).

Harmonogram robót zawierał podział robót na wstępnie 8 etapów:

- etap 1- ławy fundamentowe;
- etap 2 – ściany fundamentowe;
- etap 3 – ściany parteru;
- etap 4 – strop nad parterem;
- etap 5 – ściany pietra;
- etap 6 – strop nad piętrem;
- etap 7 - montaż więźby;
- etap 8 – deskowanie + papa.

(**okoliczność niesporna, dowód:** umowa nr (...) k. 8-12, harmonogram prac k. 13, wykaz szczegółowy prac k. 207-210, projekt budowlany k. 62-160)

W związku z zawartą umową z dnia 12 sierpnia 2015 r. M. P. zawarł w dniu 18 sierpnia 2015 r. umowę o roboty budowlane z J. P. (podwykonawca). Przedmiotem tej umowy było zlecenie podwykonawcy wykonanie robót budowlanych polegających na budowie domu jednorodzinnego w stanie surowym otwartym, z więźbą dachową, bez deskowania i papowania tej więźby dachowej (pkt 1). Strony określiły początek robót na dzień 8 września 2015 r., a zakończenie na dzień 15 listopada 2015 r. (pkt 7). Powyższa umowa, do czasu zakończenia budowy domu pozwanych, nie została rozwiązana (**okoliczność niesporna, dowód:** umowa o roboty budowlane k. 195).

M. P. wraz z podwykonawcą J. P. przystąpili do realizacji prac w terminie. Razem z J. P. na budowie pracował E. P. oraz G. P.. M. P. nie zgłosił pisemnie podwykonawców klientom, a przystąpili oni do wykonywania czynności (**okoliczność niesporna, dowód:** zeznania świadków E. P. oraz G. P. k. 184-188 oraz M. S. (1) – k. 202-204, przesłuchanie pozwanej A. G. k. 211-217).

M. P. na placu budowy był raz na tydzień, nadzorował pracę podwykonawcy, przekazywał polecenia, kontaktował się z kierownikiem budowy co do podejmowanych działań oraz zamawiał materiały na kolejne etapy (**dowód:** zeznania świadków E. P. oraz G. P. k. 184-188, przesłuchanie powoda k. 211-217).

M. P. za pomocą podwykonawców wykonał etap I do VI zgodnie z harmonogramem prac stanowiącym załącznik do umowy. Dokumentacja techniczna udostępniona powodowi zawierała braki polegające na braku rysunków zbrojeń żelbetowych. Od początku rozpoczęcia prac powód rozpoczął starania o uzupełnienie dokumentacji w tym zakresie. Dokumentacja została uzupełniona przez architekta Z. B. i udostępniona powodowi w dniu 2 listopada 2015 r. Zmiany w ścianach parteru i pietra wykonali J. P. razem ze swoimi pracownikami, za co zapłacili bezpośrednio A. i R. G. (**dowód:** zeznania świadka Z. B. k. 175-177, zeznania świadka E. P. i G. P. k. 184-188, zeznania świadka M. S. (2) k. 202-204, przesłuchanie pozwanej A. G. k. 217-219).

W dniu 28 października 2015 roku kierownik budowy odebrał zakończenie etapu stropu parteru. Na etap VI budowy składały się następujące czynności: szalowanie wieńcy i stropu nad piętrem, zbrojenie wieńcy i elementów żelbetowych stropu, rozstawienie wsporników belek stropowych i betonowanie stropu, co trwało około 2 tygodnie przed zalaniem stropu piętra (k. 20). W dniu 10 listopada 2015 roku beton w wysokości 16 metrów sześciennych został dostarczony na plac budowy w N. przy ulicy (...) (zaświadczenie – k. 200). Do dnia 10 listopada 2015 r. został zalany strop nad piętrem (**dowód:** nagranie oględzin budowy zawarte na płycie CD k. 26, zeznania świadka E. P. k. 184-186, przesłuchanie powoda k. 211-217).

W dniu 5 listopada 2015 r. odbyło się spotkanie A. G. oraz R. G. z M. P., na którym zażądali, aby wykonawca uiścił koszty wszelkich dodatkowych robót. M. P. nie zgodził się na propozycję pozwanych. Pozwani powiedzieli, że jeśli M. P. nie uiści kosztów odstąpią od umowy. Pozwani poinformowali kierownika budowy w osobie Z. B. o rezygnacji z dotychczasowego wykonawcy, który powyższe w dniu 10 listopada 2015 roku odnotował w Dzienniku Budowy (**dowód:** zeznania pozwanej A. G. k. 217-219, zeznania świadków E. P. oraz G. P. k. 184-188, Dziennik budowy k. 54-61).

Pismem datowanym na dzień 5 listopada 2015 r. A. i R. G. wysłali M. P. oświadczenie o odstąpieniu od umowy nr (...) z dnia 12 sierpnia 2015 r. Powołali się na treść pkt 8 1 d umowy podnosząc, iż M. P. podejmował samodzielnie decyzje prowadzenia prac niezgodnie z rysunkami konstrukcyjnymi powodujące ponoszenie dodatkowych kosztów przez pozwanych, jako inwestorów. Powyższe oświadczenie zostało doręczone M. P. w dniu 13 listopada 2015 r. W odpowiedzi na powyższe M. P. pismem z dnia 15 listopada 2015 r. wezwał pozwanych do wypełnienia obowiązków wynikających z § 8 pkt 4 tj. do sporządzenia szczegółowego protokołu inwentaryzacji oraz uzgodnienia zabezpieczenia przerwania robót. M. P. wskazał, iż ostateczny termin na wykonanie tych obowiązków mija z dniem 20 listopada 2015 r. W przypadku uchylecia się zamawiającego od wypełnienia powyższego obowiązku wykonawca samodzielnie dokona inwentaryzacji wykonanych robót, sporządzi protokół i zabezpieczy przerwanie robót według własnego uznania. W dalszej części pisma M. P. ustosunkował się do podniesionych przez pozwanych zarzutów. Powyższe pismo zostało przesłane do pozwanych mailem. M. P. po otrzymaniu odstąpienia od umowy zadzwonił do podwykonawców i powiedział, żeby kolejnego dnia nie przychodzili na budowę z uwagi na rozwiązanie umowy (**dowód:** oświadczenie k. 14 oraz k. 53, pismo powoda z dnia 15.11.2015 r. k. 15-16, korespondencja mailowa k. 17-18)

Do czasu odstąpienia od umowy A. i R. G. zapłacili na rzecz M. P. gotówką następujące kwoty, zgodnie z harmonogramem:

- 18.09.2015 r. za wykonanie I etapu – 4.000 zł;
- 25. (...). za wykonanie II etapu – 5.000 zł
- 09.10.2015 r. za wykonanie III etapu – 5.000 zł;
- 19.10.2015 r. za wykonanie IV etapu – 8.000 zł;

- 31.1.2015 r. za wykonanie V etapu – 7.000 zł.

(**okoliczność niesporna, dowód:** potwierdzenie płatności k. 52, harmonogram k. 13)

R. i A. G. poprosili E. i G. P., aby kontynuowali budowę domu przy ul. (...) w N.. Nie sporządzono inwentaryzacji robót wykonanych przez M. P., a podwykonawcy w dalszym ciągu wykonywali dalsze etapy budowy domu. Dalsze prace do ukończenia budynku wykonywali J. P., E. P. oraz G. P. na bezpośrednie zlecenie pozwanych bez udziału powoda M. P..

(**dowód:** nagranie oględzin budowy zawarte na płycie CD k. 26, zeznania pozwanej A. G. k. 217-219, zeznania świadków E. P. oraz G. P. k. 184-188)

Z uwagi na brak przystąpienia pozwanych A. G. i R. G. do sporządzenia inwentaryzacji robót budowlanych, M. P. samodzielnie sporządził protokół wykonanych robót w dniu 11 listopada i 20 listopada 2015 r. Z wykonania powyższych czynności M. P. sporządził pisemną inwentaryzację oraz sporządził dwa nagrania audiowizualne obrazujące stopień zaawansowania robót, gdzie widoczny był zalany strop piętra w dniu 11 listopada 2015 roku (**dowód:** inwentaryzacja k. 19-20, nagranie oględzin budowy zawarte na płycie CD k. 26, korespondencja mailowa k. 17-18).

W dniu 23 listopada 2015 r. powód M. P. wystawił fakturę nr (...) na łączną kwotę 39.960 zł brutto. We wskazanej fakturze wskazano, iż wpłacono łącznie kwotę 29.000 zł brutto, z tego względu pozostało do zapłaty 10.960 zł brutto. Termin płatności określono na dzień 26 listopada 2015 r. (**dowód:** faktura VAT k. 21, korespondencja mailowa k. 17-18).

Pismem z dnia 3 grudnia 2015 r. A. i R. G. podtrzymali swoje stanowisko zawarte w odstąpieniu od umowy (**dowód:** pismo pozwanych z dnia 03.12.2015 r. k. 22-23).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy dokumenty. Sąd dał wiarę załączonym do akt sprawy dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwała żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron oraz nie ujawniły się wobec nich wątpliwości, co do ich prawdziwości lub autentyczności. Sąd oparł się również na okolicznościach przyznanych przez strony, które zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają przeprowadzenia dowodów oraz na art. 230 k.p.c.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na zeznaniach świadków Z. B., M. S. (1), E. P. i G. P. uznając je w przeważającej części za wiarygodne. Relacje tych świadków Sąd uznał za szczere i spontaniczne, a przy tym oparte na własnych obserwacjach. Świadek Z. B. wskazał, iż wpisy w dzienniku budowy nie były dokonywane regularnie, a jedynie co do robót, które trzeba było odebrać np. 28.10.2015 roku – zalanie stropu parteru, 14.11.2015 roku – zalanie stropu piętra. Powyższe ma znaczenie przy ocenie wpisów w dzienniku budowy tj. 10 listopada strop piętra był gotowy do wylania, a 14 listopada prace zostały odebrane. Skoro 10 listopada 2015 roku został dostarczony beton świadczy to o konieczności wykonania wcześniej wszystkich prac z etapu VI, aby były gotowe do zalania piętra betonem. Świadek Z. B., a także M. S. (1) nie potrafili wskazać, które etapy budowy były wykonywane z powodem, a które już tylko przez jego podwykonawców. Natomiast świadkowie E. i G. P. wskazali, iż etapu VI nie wykonywali z powodem po analizie inwentaryzacji dołączonej do pozwu, a kolejno wskazali, iż w dniu 9 lub 10 listopada 2015 roku został zalany strop nad piętrem, co świadczy o wykonaniu spornej pracy przez powoda.

Sąd oparł się również na złożonych w charakterze strony zeznaniach pozwanej A. G. oraz na zeznaniach złożonych przez powoda M. P. uznając je za wiarygodne. Dużym utrudnieniem w ustaleniu stanu faktycznego tj. prac wykonanych przy udziale powoda, czy bez jego udziału i ich terminu stanowił fakt, iż tożsami podwykonawcy powoda wykonali całą budowę i nie został sporządzony protokół przy odstąpieniu od umowy jakie czynności wykonali pracując dla powoda, a jakie już zgodnie z ustną umową z pozwanymi. Fakt ten wpływa również na ocenę zeznań świadków E. i G. P., którzy wskazali, iż zakończyli pracę z powodem na etapie ścian piętra. Jednakże zgodnie z ciężarem dowodów ustalenie, iż czynności po 5 listopada wykonywano bez udziału powoda należało do pozwanych, czemu zdaniem Sądu nie sprostali. Kwestia przesłuchania powoda w zakresie wiedzy technicznej, w tym etapów i czasu wykonania zalania stropu piętra

nie została zakwestionowana przez pozwanych, a wynika z nich, iż w uwagi na szereg prac, które muszą być wykonane wcześniej oraz konieczności szybkiego zalania dostarczonym betonem czynność ta była wykonana do dnia odstąpienia od umowy.

Sąd dopuścił, jako dowód nagranie sporządzone na płycie CD zawierające zapis obrazu i dźwięku w rozumieniu art. 308 k.p.c. Nagranie składało się z dwóch pozycji, jedno z dnia 20 listopada 2015 roku, które zostało wykonane 7 dni po odstąpieniu od umowy, co w ocenie Sądu nie może zostać uznane za podstawę rozstrzygnięcia. Drugie nagranie z dnia 11 listopada 2015 roku, które stanowi dla Sądu wiarygodny dowód, który w związku z zeznaniami świadków i powoda oraz zaświadczeniem o dostarczeniu betonu może stanowić podstawę do ustalenia stanu faktycznego. Na nagraniu tym, gdzie w radio samochodowym została podana data sporządzenia czynności widać budowę z ukończonym stropem piętra. Zatem, biorąc pod uwagę zeznania świadka E. P. (k. 186), iż świadkowie zalewali strop piętra 9 lub 10 listopada 2015 roku, a parter skończony był we wrześniu, a także zaświadczenie, iż beton do zalania piętra został przywieziony na budowę w dniu 10 listopada 2015 roku oraz przesłuchanie powoda tj. profesjonalisty w dziedzinie budownictwa: „zakończeniem etapu jest wylanie betonu, który trwa 5-6 godzin, a wcześniej około 2 tygodni trwa przygotowanie na wylanie, trzeba zrobić z desek podpartych zbrojenie na wylanie betonu, żeby nie zalał niższych partii. 8-10 godzin to stężenie betonu” należało uznać za wiarygodne, iż zalanie betonem stropu piętra miało miejsce 10 listopada 2015 roku, czyli w momencie, kiedy wykonawcą był M. P., a już najpóźniej do dnia 13 listopada, kiedy powód otrzymał odstąpienie od umowy.

Sąd pominął dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa z uwagi na cofnięcie przez pozwanych wniosku o dopuszczenie tegoż dowodu. Nadto, wobec faktu, iż budowa została wykonana do końca i dom służy pozwany od 4 lat nie sposób byłoby przeprowadzić oględzin tej nieruchomości w sposób, który mógłby wyjaśnić w sposób techniczny jakie prace zostały wykonane przy udziale powoda. Kolejną kwestią byłoby pozostawienie biegłemu sądowemu ocenę zeznań świadków i stron, co przeczy zasadzie bezpośredniości procesu cywilnego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo powoda zasługiwało na uwzględnienie w całości co do roszczenia głównego oraz w części co do roszczenia odsetkowego.

Powód w toku niniejszego postępowania dochodził zapłaty od pozwanych kwoty 10.960 zł tytułem pozostałej części wynagrodzenia za wykonaną pracę w związku z zawartą w dniu 12 sierpnia 2015 roku umową o roboty budowlane.

Pozwani kwestionowali roszczenie powoda w całości, wskazując, iż sporne prace zaliczone do VI etapu budowy zostały wykonane bez udziału powoda, po odstąpieniu przez nich od umowy z powodu niewywiązywania się przez powoda ze swoich obowiązków określonych w umowie. Pozwani wskazali, iż odstąpili od umowy w dniu 5 listopada 2015 roku, a powód, iż otrzymał pisemne odstąpienie w dniu 13 listopada 2015 roku. Pozwani nie kwestionowali wykonania pierwszych pięć etapów budowy domu przez powoda, a powód nie kwestionował, iż otrzymał za te etapy wynagrodzenie wskazane w odpowiedzi na pozew.

Strony niniejszego procesu łączyła umowa o roboty budowlane. Zgodnie z art. 647 k.c. przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. Przedmiot świadczenia niepieniężnego w umowie o roboty budowlane jest przedsięwzięciem o większych rozmiarach, zindywidualizowanych właściwościach, zarówno fizycznych, jak i użytkowych, któremu z reguły towarzyszy wymóg projektowania i zinstytucjonalizowany nadzór. Poza tym, elementem konstytutywnym umowy o roboty budowlane jest, dająca się wyinterpretować z art. 647 k.c., szczególna postać współdziałania inwestora z wykonawcą w zakresie przygotowania i wykonania przedmiotu świadczenia, przejawiająca się w dostarczeniu projektu i przekazaniu terenu budowy. Kwalifikacja zawartej między stronami umowy nie była przedmiotem sporu.

Na wstępie należy odnieść się do skuteczności odstąpienia przez pozwanych od umowy. Pozwani argumentowali, iż przyczyną odstąpienia od umowy było złe wykonanie prac. W związku z powyższym pozwani ponieśli dodatkowy koszt nadproży i wykorzystania stali przy wykonywaniu parteru i piętra. Pozwani twierdzili, iż złożyli oświadczenie o odstąpieniu od umowy w trakcie spotkania, które odbyło się dnia 5 listopada 2015 r.

W obszarze umownych stosunków obligacyjnych istnieje wyrażona *expressis verbis* przez art. 353¹ k.c. zasada swobody umów, zgodnie, z którą strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zawarcie przez strony umowy w oparciu o zasadę swobody umów wyrażoną w art. 353¹ k.c. wymaga oświadczenia woli podlegającego ogólnym zasadom dotyczącym oświadczeń woli, a wśród nich art. 61 k.c. Zgodnie z dyspozycją art. 60 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny. Sporządzenie w formie pisemnej umowy nr (...) z dnia 12 sierpnia 2015 r., w których to strony jasno sformułowały i podpisały swoje oświadczenia woli, czyni zadość warunkom stawianym, ażeby uznać te oświadczenia za skutecznie złożone. Mając na uwadze powyższe przepisy Sąd przyjął, że podpis złożony przez pozwanych na egzemplarzu przedmiotowej umowy, musi być interpretowany w ten sposób, iż pozwani złożyli swoje oświadczenie woli o zawarciu z powodem umowy o wykonanie robót budowlanych ze wszystkimi konsekwencjami wynikającymi z jej postanowień. Obie strony podpisały przedmiotowe dokumenty doskonale znając treść składanych przez nie oświadczeń woli. Zdaniem Sądu z chwilą, w której strony złożyły swój podpis oświadczenia woli zostały zaakceptowane przez nie w takiej właśnie formie i dokładnie o takiej treści, w jakiej znalazły się na tym dokumencie.

Pozwani podnosili, iż umowa została rozwiązana z dniem 5 listopada 2015 r., gdyż wtedy zakomunikowali powodowi chęć odstąpienia od umowy, co nie zostało udowodnione w niniejszym procesie. Jak wynika z przesłuchania powódki na spotkaniu wraz z mężem żądali od powoda uiszczenia kwoty tytułem poprawek, a jeśli powód nie wyrazi zgody wskazali, iż odstąpią od umowy. Należy zaznaczyć, iż zgodnie z zawartą umową z dnia 12 sierpnia 2015 r. § 8 pkt. 3 odstąpienie od umowy powinno nastąpić pod rygorem nieważności w formie pisemnej w terminie 14 dni od daty zaistnienia podstawy do odstąpienia. Z tego wynika, iż odstąpienie, aby było skuteczne, winno nastąpić na piśmie, a nie jak twierdzili pozwani ustnie. Sąd ustalił, iż dopiero pismem z dnia 5 listopada 2015 r., doręczonym powodowi w dniu 13 listopada 2015 r., pozwani złożyli skutecznie powodowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Z tego względu Sąd uznał, iż umowa łącząca strony została rozwiązana z dniem 13 listopada 2015 r., tj. z dniem, w którym powód dowiedział się o treści i przyczynie odstąpienia od umowy przez pozwanych. Z tego względu pozwani powinni zapłacić na rzecz powoda wynagrodzenie należne powodowi za prace wykonane do dnia 13 listopada 2015 r. Zatem kolejno należało ustalić czy strop nad piętrem tj. etap VI został wykonany do dnia 13 listopada 2015 roku.

Należy podkreślić, iż fakt niewykonania przez strony inwentaryzacji prac na dzień odstąpienia od umowy i wykonanie całości prac przez tych samych podwykonawców stanowi trudność w ustaleniu, które prace zostały wykonane przez powoda, a które bez jego udziału na ustne zlecenie pozwanych. Prace budowlane były wykonywane przez panów P. od początku do końca, zatem określenie na czyje zlecenie był wykonywany etap VI prac musi odbyć się w oparciu o ich zeznania, zeznania kierownika budowy, przesłuchanie stron, a także w oparciu o zapisy z dziennika budowy, nagranie CD i zaświadczenie o dostarczeniu betonu, które to dowody stanowią oś do ustalenia stanu faktycznego w sprawie.

Zgodnie z przedstawionym w toku postępowania harmonogramem budowy VI etap miał obejmować zalanie stropu nad piętrem. Na powyższe składał się szereg czynności jak szalowanie wieńcy, szalowanie stropu nad piętrem, zbrojenie wieńcy, zbrojenie elementów żelbetowych stropu, rozstawienie wsporników belek stropowych oraz betonowanie stropu. Powód w toku niniejszego postępowania przedstawił nagranie zapisane na płycie CD sporządzone przez niego w dniu 11 listopada 2015 r., z którego wynika, iż do tego dnia został zalany strop na piętrze budynku. Skoro został zalany strop to musiały zostać wykonane pozostałe czynności mające na celu przygotowanie zalania stropu. Prace i ich szacowany czas określił powód na około 2 tygodnie podczas swojego przesłuchania, co nie zostało zanegowane przez drugą stronę.

Biorąc pod uwagę doświadczenie życiowe ostatnią czynnością etapu VI było zalanie stropu piętra betonem, który dostarczono 10 listopada 2015 roku, ale wcześniej koniecznym było wykonanie szeregu prac, które nie trwały jak wskazał powód kilka dni. Powyższe potwierdził również świadek E. P., który w trakcie swego przesłuchania zeznał, iż strop na piętrze został zalany między 9, a 10 listopada 2015 roku. Zatem wszystkie czynności z etapu VI zostały wykonane do dnia odstąpienia od umowy tj. do 13 listopada. Uzupełniająco na ten fakt wpływa dowód z nagrania z dnia 11 listopada 2015 roku, na którym widać zalany strop piętra, zatem zakończony sporny VI etap. Na marginesie należy wskazać, iż kwestia rozliczeń z podwykonawcami czy też zapłata do ich rąk bezpośrednio przez pozwanych z pominięciem powoda za etap VI może być przedmiotem innego postępowania.

Z tych względów Sąd uznał, iż VI etap budowy domu jednorodzinnego w N. został w całości wykonany w trakcie trwania umowy z dnia 12 sierpnia 2015 r. Zgodnie z harmonogramem, stanowiącym załącznik do zawartej umowy, wynagrodzenie powoda za wykonanie VI etapu wynosiło 10.960 zł i taką kwotę zasądził solidarnie od pozwanych zgodnie z żądaniem pozwu (pkt 1 wyroku).

O odsetkach Sąd orzekł, na podstawie art. 455 k.c., zgodnie, z którym jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Powód w dniu 23 listopada 2015 r. wystawił fakturę z datą płatności określona na 3 dzień po otrzymaniu faktury, zgodnie z treścią zawartej umowy z dnia 12 sierpnia 2015 r. Z uwagi na brak potwierdzenia doręczenia i zanegowanie otrzymania faktury przez pozwaną, należało uznać, iż termin do zapłaty należało liczyć od dnia doręczenia pozwany odpisu pozwu, które nastąpiło 30 marca 2018 r., Zatem pozwani A. G. oraz R. G. pozostają w zwłoce z zapłatą od dnia 5 kwietnia 2018 r. Dalej idące roszczenie dotyczące odsetek podlegało oddaleniu, jako niezasadne (pkt 2 wyroku).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. (pkt 3. wyroku). Powód utrzymał się ze swoim żądaniem w 86,70 %. Określając procent, w jakim powód wygrał niniejsze postępowanie, Sąd uwzględnił zasądzone przez Sąd odsetki ustawowe za opóźnienie (10960zł oraz odsetki ustawowe od 27.11.2015 do 4.06.2019 roku = 13671,17 zł – 100%, 10960zł oraz odsetki ustawowe od 5.04.2018 do 4.06.2019 roku = 11 852,32 zł – 86,70%). Powód poniósł koszty zastępstwa procesowego przez radcę prawnego w kwocie 3.600,00 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz opłaty sądowej od pozwu w kwocie 300,00 zł - tj. łącznie 3.917 zł. Pozwani ponieśli wydatek na ustanowienie pełnomocnika procesowego w kwocie 3.600,00 zł oraz kwotę 34,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Łącznie koszty procesu wyniosły, zatem w niniejszej sprawie 7.551 zł, z czego pozwani powinni ponieść 86,70%, tj. 6.546,72 zł. Skoro zaś pozwani ponieśli koszt 3.634 zł, to po ich stronie zrodził się obowiązek zwrotu kwoty 2.912,72 zł, stanowiącej różnicę pomiędzy wydatkami poniesionymi przez pozwanych, a tymi, które powinni oni ponieść zgodnie z wynikiem procesu. Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanych bez pouczenia.